

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§. I. Neglectæ detrimenta.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

§. I.

Neglectæ orationis detrimenta.

I. *Nullus in virtute progressus.* I. **P**rimum inde emergens detrimentum est nullus in virtute progressus. Quantus quisque est in oratione, tantus est in perfectione; ubi modicus orandi fervor, ibi exiguus pariter, imò nullus in sanctitate profectus. Non mea hæc, sed S. S. Patrum sententia est, cui constans experientia frequenti calculo suffragatur.

Unde S. Climachus ex matutina commentatione totius diei successum metiri solebat: & jure; qualis enim meditatio, talis dies, imò talis totius vitæ ratio. Nam sicut ferventis pre-
 cationis effectus est suaviss quædam ad bonum agilitas, & collectæ mentis quies, quæ omnes sequentis diei actiones animat, & perficit, animamque ad sanctimoniam leni flamine provehit; ita tepidæ contemplationis tristes filix sunt rerum divinarum nausea, torpidus ad bonum languor, animi
 in

in externa effusio, cæcitas, inquietas, siccitas.

Unde fit, ut pia proposita evanescant, pravæ affectiones repullulent, tentationes invalescant; voluptatis, iræ, ambitionis, invidiæ appetitus reviviscant; ita ut teporis gurgite retro abrepti, unico die à probitate amplius deficiamus, quàm prius in ea aliquot mensium spatio profecimus. Ut proin meritò S. Chrysostronus dicat: *si videam Christianum, Religiosumve hominem in meditando remissum, nec id pensi quicquam habere, de illius animo sic conjicio, virtute esse pertenui, perpaucisque DEI donis ornatum: sin' illum sancti hujus exercitii studiosum advertero, statim illum divinis charismatibus refertum esse intelligo.* (a)

Itaque frustra quis aliis mediis, praxibus & industriis progredi tentat. Qui non primo inter eas loco hanc animæ exercitationem reponit, cribro aquam hauriet; ut fida & vetus experien-

(a) Lib. 1. de orando Deum.

rientia docet. Quapropter si quis animæ suæ statum cognoscere cupiat, & rationem conscientiæ compendiô dare, solummodo discutiat, & declaret, qualis in hac functione sit, & satis se aperuit. Nam studio precandi quoad omnia respondebit sanctioris vitæ progressus. Sicut enim, testante Augustino, *rectè novit vivere, qui rectè novit orare*; (b) ita nemo bene viveret, qui malè orat.

Horum rationem ipsa orationis natura suppeditat. Nam perfecti ut simus, in eo rei cardo vertitur, ut semper agamus, quæ DEUS, & quomodo vult. Id autem ut intellectus agnoscat, & voluntas faciat, commendando obtinetur. Igitur hoc uti medio qui respuit, proficere renuat. Præterea ut in justitiæ semita quotidie progrediamur, geminis opus est pedibus, fuga mali & cura boni. Jam verò ut hæc aversio à terrenis, & in superna propensio in nobis jugi conatu conservetur, requiritur, ut illa incitamen-

(b) Hom. 4, ex 50.

citamenta, quæ animum eò impellere consueverunt, vivaci memoria perenniter recolantur. Id autem sine prædicta mentis operatione fieri nequit.

Hæc enim est causticum illud *speculum sine macula*, (c) quod immisissos cœlestes radios fideli sinu excipit, ac in orantem pleno lumine transfundit, ut is sciat, & velit *reprobare malum, & eligere bonum*. (d) Isto speculo autem submoto, omnia feralibus tenebris nigrescere, & torpido gelu rigere necessum est. Itaque ubi nullus ardor in meditatione, ibi nullus profectus in perfectione.

Ita est, prò dolor! nulla est mea aut modica in virtute progressio; quia nulla est mea aut tepida solùm oratio. Ah! *aruit cor meum! quia oblitus sum comedere panem meum*. (e) *Defecit spiritus meus*; (f) *quia defecit manna*. (g) Emortuæ flaccescunt omnes virtutum plantæ; quia rore considera-

Pars II.

D

tionis

(c) Sap. 7. v. 26. (d) Isa. 7. v. 16. (e) Psal. 101. v. 5. (f) Psal. 142. v. 7. (g) Jos. 5. v. 12.

tionis matutinæ destituuntur. Verbo: omnia tepent; quia sacer hic ignis friget. Contrà verò indomitæ cupiditates *exarserunt sicut ignis in spinis;* (h) quia exsiccatum est hoc *irriguum superius.* (i) O Domine! actum est de meo in sanctitate progressu, nisi animer precandi spiritu. Fac ergo, ut nullo non die debito cum fervore *præveniant oculi mei ad te diluculo, ad meditanda eloquia tua.* (1)

II.
Nullus
anima-
rum fru-
ctus.

II. Secundum detrimentum est nullus animarum fructus. Etiam si quis summis naturæ dotibus ac ornamentis præditus foret, si orandi fervor defecerit, erit *velut aes sonans & cymbalum tinniens,* (m) cui adscribi poterit illud lemma: *nil nisi vox;* cuius cum sono omnia vanescunt. Qui quidem pulchrum est organum; sed, quia sine spiritu, etiam sine fructu.

Ut instrumentum rite operetur, manui artificis sit conjunctum oportet;

(h) Pſal. 117. v. 12. (i) Joſue 15. v. 19.
(1) Pſal. 118. v. 148. (m) 1. Cor. 13. v. 1.

ret; sic quamvis calamus sit optimè temperatus, nisi aptetur dextera scriptoris, nihil literarum effinget. Nos *DEI adjutores sumus*, (n) & instrumenta ab ipso electa ad curandam proximi salutem. Nexus, quocum manus divinae copulari nos decet, interprete obedientia commentatio est. Hanc ergo qui negligit, in re tam ardua nil promovebit.

Licet oratoris *lingua foret calamus scribe velociter scribentis*, (o) nisi meditando consuetudine conjunctus sit digito *DEI*, nullius nomen inscribet libro vitæ. Et quamvis fortè aliquis auditorum subin meliora sapiat, id non ejusmodi concioni, sed alterius precationi adscribendum erit.

Nullum reperiemus (percurrantur *Sanctorum vitæ*) in revocandis peccatoribus celebrem existisse, qui non simul fuerit etiam vir multæ orationis. Et hinc modò tot inter operarios in vinea Domini tam exiguus est anima-

D 2

rum

(n) 1. Cor. 3. 9. (o) Psal. 44. v. 2.

rum fructus ; quia modicus est inter eos hujus exercitii usus. Olim unus suffecit perducendis ad frugem pluribus oppidis & urbibus ; nunc plures nec reducendo uni pago sufficiunt. In promptu causa est : multum declamant , sed parum & tepidè orant ; hinc mores non emendant. Hos autem non corrigunt ; quia necessariae ad id gratiae eorum culpa deficiunt.

Nam, ô vir Apostolice ! sine specialibus auxiliis nunquam alios ab exitio vindicabis ; & etiamsi *Apollo rigaret*, aut ipse *Paulus plantaret* ; nisi *DEUS det incrementum*, (p) *stulto labore consumeris ; ultra vires tuas negotium est.*

(q) Jam verò sacra hæc mentis exercitatio est illa conditio, sine qua (ut cum aliis docet scholarum phœbus (r) Aquinas) dari illa non solent. Ipse Christus à Divino Patre salutem Gentium non aliter quàm fufis precibus promeruit secundùm illud regii

Vatis :

(p) 1. Cor. 4. v. 6. (q) Exod. 18. v. 18.
 (r) 2. 2. Q. 83. a. 2. C. & ad 2. ubi ait. : *necessarium est orare, ut obtineatur nostris precibus, quod DEUS disposuit &c.*

Vatis: *postula à me, & dabo tibi gentes.* (s) En! ut Pater annueret, vel ipsi Filio supplicandum fuit; quantò magis seruo.

Proin aliis prodesse qui cupit in terris, frequens animo versetur in cœlis. Unde meritò concludunt Ascetæ, strenuo animarum curatorum plus meditando esse, quàm studendum: ut-que is bene loquatur hominibus de DEO, prius ipsi assidue loquendum esse cum DEO. Nisi enim mens ejus fuerit altare, in quo thymiana contemplationis diligenter adoleatur, nunquam dabit Dominus *vocem ejus vocem virtutis, qua confringat cedros Libani.* (t)

Certè si Stephanus non orasset, Ecclesia Paulum non haberet. Si Christus non rogasset, Petri fides defecisset. (u) Si etiam nos ferventiùs & crebriùs cum Superis ageremus,

D 3

fors

(s) Psal. 2. v. 8. (t) Psal. 67. v. 34. & Psal. 28. v. 5. (u) *Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua,* Luc. 22. v. 32.

fors etiam inter nos pauciores Saulos
& plures Petros numeraremus. O
quàm flebile tutoribus Angelis specta-
culum foret, si tuo, qui hæc legis,
tempore in meditando, *perderes illum,*
pro quo Christus mortuus est; (x) id est,
si supremus rerum Moderator in pœ-
nam tuæ negligentiae subtraheret illas
excitantes gratias, quibus aliàs tuorum
auditorum, pœnitentium, discipulo-
rum, clientum, subditorum unus aut
alter correctus fuisset.

O miser! quid respondebis, cum
olim vindex Numen de his ipsis ani-
mabus à te rationem; illæ verò ab
ejus Justitia de te vindictam petent?
Vah! execrandam socordiam, quæ
non solum propriæ perfectioni, sed
etiam alienæ saluti tristem adeò remo-
ram ponit. O Custos Angele! cura,
quæso, ut deinceps *ignis meditationis*
in altari cordis mei semper ardeat,
eumque diligenter *nutriam, subjiciendo*
vigna manè per singulos dies. (y)

III. Ter-

(x) Rom, 14. v. 15. (y) Levit, 6. v. 12.

III. Tertium detrimentum est periculum valde propinquum excidendi gratia & vocatione religiosa. Qui precatationis incuriosus vivit, eundem proximè abesse à lapsu in gravia & jaetura vestis sacrae, ejus generis veritas est, cui *omnis lingua suffragatur caelestium, terrestrium & infernorum.* (z) Beati è coelo, damnati ex orco, moribundi è lecto mortuali ita se rem habere unanimi voce proclamant.

Idem verissimum esse probat summa auctoritas, experientia, ratio. Nam (ut docet Zosimus Papa in sua dogmatica ad omnes orbis Episcopos epistola) *nemo, etiam baptismatis gratia renovatus, idoneus est ad superandas diaboli insidias, & ad evincendas carnis concupiscentias, nisi per quotidianum adjutorium DEI perseverantiam bonae conversationis acceperit.* (aa) Idem definit Synodus Tridentina in hunc sensum: *si quis dixerit, justificatum sine specialis auxilio DEI in accepta justitia*
 D 4 *perse-*

(z) Philip. 2. v. 10. (aa) Ex capitulo 3. Epistolæ Cælestini I. ad Galliæ Episcopos. subjecto.

perseverare posse, anathema sit. (bb)
 Ergo sine speciali auxilio DEI neminem justum in gratia perseveraturum, tentationes & dæmonis insidias superaturum, dogma fidei est.

Jam verò oratio est ille aquæductus, per quem cœlestes hæ gemmæ ad nos defluunt: oratio est illa conditio, sine qua eæ ordinaria lege non conferuntur: oratio est illud medium à Divina Providentia selectum, nobisque præfinitum, sine quo auxilia hunc in finem necessaria non obtinentur.

Id cum primis asseverat Christus (cc) his verbis: *orate, ut non intretis in tentationem*; ac si diceret (ut exponunt Patres) si tentationi succumbere nolueritis, orate. Id affirmat Augustinus, dicens: *quisquis negat, nos orare oportere, ne intremus in tentationem, ab auribus omnium removendum, & ore omnium anathematizandum non dubito.*
 (dd)

(bb) Trid. sess. 6. can. 22. (cc) Matth. 26, v. 41.

(dd) Id docet Innocentius I. asserens :
*nisi magnis precibus gratia in nos implo-
 rata descendat, nequicquam vincere co-
 namur : necesse est, ut vinca-
 mur.* (ee)

Itaque justorum nemo noxa lethali
 immunis in amicitia cum DEO con-
 stans perseverabit, nisi cœlesti præsi-
 dio muniatur; hoc autem concedi
 non solet nisi oranti, & quidem me-
 thodo cuius præscripta oranti. Adeo-
 que ubi deficit oratio, ibi quoque per-
 severantia in statu gratiæ, & quod in-
 de tacito nexu consequitur, etiam
 constantia in religiosa vocatione pedif-
 sequa ruina deficiat, necesse est.

Et licet laudatis Auctoribus specia-
 tim sermo non sit de meditatione, seu
 tacita & mente concepta precatone,
 tamen hætenus dicta nominatim etiam
 de hac, saltem à Religiosis, præcipuè
 Societatis, intelligenda esse, tristissimi
 nec infrequentes eventus à pluribus

D 5

facu-

(dd) Lib. de perfectione justitiæ in fine.
 (ee) In sua ad Conc. Carthaginense Epistola.

saeculis abunde probant; cum ejus neglectae rei in foedissima prolapsi scelera, subin à sacro suo Ordine, nec raro ab ipsa etiam fide turpi transfugio desciverint.

Nec adeò mirandum id est. Meditatio enim conservat illa lumina, quæ intellectui gravitatem peccati, judicii rigorem, inferorum atrocitatem vivis coloribus depingunt: & nutrit illos motus pios, quibus voluntas amplectitur bonum, & horret malum. Extincto hoc igne dominantur tenebrae in intellectu, & frigus in voluntate, necesse est.

Cum ergo S. Thomæ Aquinati, (ff) *Religiosus hac panoplia destitutus, sit miles inermis & superatu facilis*, quid mirum? si talis, ingravescente temptationum nocte, lubrico pede in lapidem scandali impingat, & in lapsum aliàs pronus tandem toto pondere ruat. Quid mirum! si desipiente regulari Ordine, & arridente mundi liberta-

(ff) In ejus vita cap. 11.

bertate, demum superveniens ab Aquilone turbo sacra insuper veste transfugam exuat?

Ut proin verissimum dicat Lancius, dum scribit: quotquot in religione labuntur in aliquod lethale peccatum, vel statum religiosum deserunt, aut aliquod scandalum edunt, certissimum argumentum esse, eos meditationem vel omisisse, vel decurtasse, vel negligentissimè, solummodo ut oculis fucum facerent, eandem expedivisse. Imò ut integer Ordo à veteri legum severitate desciscat, & labante disciplina in exitium procumbat, Auctore S. Bonaventura solus dictæ orationis neglectus certò efficiet.

Igitur faciant nos aliorum ruinæ cautos. Sacræ familiæ alumni licet simus, adhuc graviter labi, ac vocatione nostra excidere possumus. Primum qui horret, oret: alterum qui timet, oret; & quidem nulla non die ac ferventer oret, seu meditetur. Secus, à neutro malo securus erit. Nisi enim

enim ascenderit nostra oratio, non
descendet DEI miseratio.

O si dehiscente terra, orci fauces
apertas cerneremus, & damnatos ibi
Religiosos interitûs sui fontem per-
contaremur, unanimi gemitu respon-
suri essent: ah! neglecta meditatio in
hanc abyssum præcipites nos dedit.
Hæc audis somniculose! nec evigilas
ad orandum? Cernis hanc vecordiam
tuam recto tramite ad tartara ducere,
nec pedem retrahis? experiris ipse,
eam gravissimarum tentationum fœ-
cundam scaturiginem esse, nec tamen
obstruis? Satan nihil non agit, ut me-
ditationem tuam vel impediat, vel tur-
bet, vel truncet; solum tu stertis, te-
que à dœmone instar vilis jumenti,
injecto fœcordiæ capistro, ad ejus libi-
tum versari sinis?

O futurorum improvide! noli, quæ-
so, (per vulnera Christi te obtestor)
noli gratiam divino sanguine partam,
noli vocationem æternæ electionis ar-
cham tam temerè prodigere, concul-
care,

care, contemnere; idque propter plumas & carnis blandimenta, propter inertem desidiam & pueriles nanias; quid enim aliud sunt illæ occupationes, ob quas orationem omittis, si salutis negotio comparentur?

Time, ne si hæc monita surda aure prateras, etiam DEUS olim suas tibi aures obturet, tibi que dicat: *vocavi te per orandi consuetudinem ad intimam mecum familiaritatem, & renuisti: extendi manum meam, auxilium offerendo: modum, libros, locum, tempus suppeditando; & non fuit, qui aspiceret: increpationes meas, tuam tibi ignaviam exprobrantes, neglexisti.* Jam verò, vertente scena, ego quoque in interitu tuo, quem tibi hujus remedii neglectione accersivisti, ridebo; quin & subsannabo; cum tibi id, quod timebas, acciderit; cum in gravia prolapsus, ipsa etiam vocatione tua excideris; cum in te ex S. Ordine profugum irruerit *repentina calamitas, & interitus quasi tempestas ingruerit, ridebo, & subsannabo; eò quod exosam habueris disciplinam*

(gg) religiosam, meditationem quotidianam tam sollicitè imperantem.

O DEUS, *cujus iræ nemo potest resistere!* (hh) *terrores tuæ conturbaverunt me.* (ii) Heu! in quæ præcipitia precandi tepor me adduxit! . . . Sed adoro reducentem manum. Deinceps *in matutinis meditabor in te.* (ll) *Fixum est: in tuis justificationibus meditabor,* (mm) & quidem ferventer ac quotidie meditabor. Tu fac, *ut in meditatione mea exardescat ignis,* (nn) & nullo non die *dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.* (oo)

§. II.

Cultæ orationis emolumenta.

I. I. Quàm noxia sunt neglectæ orationis detrimenta, tam proficua sunt cultæ orationis emolumenta. Inprimis enim fervens oratio fugat mala.

I. Fugat mala præsertim intellectus, & voluntas.

(gg) Proverb. 1. v. 24. & seq. (hh) Job. 9. v. 13. (ii) Psal. 87. v. 17. (ll) Psal. 62. v. 7. (mm) Psal. 118. v. 16. (nn) Psal. 38. v. 4. (oo) Psal. 140. v. 2.